

Manifest de l'Associació Cultural 18 de Setembre (18/9/06)

De nou ens hem reunit per commemorar la capitulació de Cardona el 18 de setembre de 1714 durant l'anomenada Guerra de Successió. Aquesta fou una de les condicions establertes en la capitulació de Barcelona el dia 11 a mans de les tropes borbòniques franceses i castelleses.

Actualment, la societat catalana afronta reptes prou allunyats d'aquells fets distants com són la depredació urbanística del territori i la degradació del paisatge i del propi medi o la fuga d'empreses multinacionals tot deixant sense feina a centenars de treballadors. Tanmateix, en alguns casos sí que existeix una relació entre el present i allò que avui commemorarem.

Recentment, s'ha aprovat un nou Estatut de Catalunya. Deixant de banda que el text definitiu no assoleix cap dels principals objectius que, aparentment, el motivaren, sovint se'ns ha venut la idea que representa el major autogovern que Catalunya ha tingut en tota la seva història. Sense haver de retrocedir al comtats catalans primigenis que, sota la tutela del comte de Barcelona s'independitzaren a la pràctica de la corona francesa, cal recordar que en el moment immediatament anterior a la capitulació de Barcelona i Cardona l'onze i el divuit de setembre de 1714, el Principat de Catalunya disposava d'institucions pròpies d'un estat i d'unes Constitucions o llibertats que la monarquia hispànica havia de respectar. Era un cas anàleg al dels furs i institucions del Regne de València, del Regne de Mallorca i illes adjacents, del Regne d'Aragó i de tots els territoris de l'antiga Corona d'Aragó abans del conflicte. Aquests regnes foren dividits i repartits entre els diferents bàndols al final de la guerra i als que anaren a parar a les mans borbòniques se'ls imposà el model absolutista i centralista d'arrel francesa i castellana.

Així abans de la Guerra de Successió les institucions del Principat de Catalunya tenien plena competència en la justícia, tenien el control de les fronteres i les duanes, la competència de la moneda i la vida econòmica, de la seguretat, de l'exèrcit, de les carreteres, de les drassanes, tenien el dret a recaptar i administrar tots els impostos i també tenien el control dels ports i probablement haguessin tingut la gestió de l'aeroport del Prat si hagués existit al segle divuit. Tot això ho varem perdre en la Guerra de Successió i no ho hem recuperat i per tant l'estat actual de les coses no és una victòria dels darrers 30 anys de democràcia sinó la conseqüència d'una derrota patida fa uns tres segles.

Som d'ençà aquella guerra un poble derrotat, però no un poble que, com sovint hom creu, celebra les seves derrotes i no les victòries com fan la resta. L'origen de l'actual Diada Nacional de Catalunya de l'onze de setembre no està en la celebració festiva d'una derrota sinó en el fet que alguns intel·lectuals i algunes entitats juvenils en el tombant del segle dinou van començar a reunir-se en aquesta data per tal de recordar i homenatjar als màrtirs de la guerra, "els màrtirs de les llibertats catalanes", cosa que llavors estava completament prohibida.

Això mateix és el que estem fent avui: recordar les cardonines i els cardonins i els que junt amb elles i ells van lluitar fins el darrer dia per tal de preservar la seva llibertat, els seus drets. "Viurem lliures o morirem" era el seu lema. I van ser els últims en tot el Principat a capitular. De fet Cardona no va ser mai vençuda per les armes.

I en aquest sentit des de l'Associació Cultural 18 de Setembre treballem perquè les cardonines i els cardonins i tots els catalans i catalanes d'ara i del futur als que puguem arribar, recuperin la memòria dels fets del divuit de setembre de 1714. Perquè cal saber com hem arribat a on som per tal de saber cap a on ens hem de dirigir. Ens cal treballar i lluitar per la preservació de la nostra cultura i la nostra llengua, la recuperació de la memòria històrica i la restauració dels nostres drets nacionals.

Visca els Països Catalans